

SELMECHÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára 2 Ter.

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.
Helyesíró díja soronként 10 fillér.

Felolvasó szerkesztő és lapfajdoson:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetéseket illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A mai társadalmi élet.

I.

Bonckés alá véve egypár város társadalmi életét, igazán szomorúság szállja meg az embert. Ahelyett, hogy összetartással, egymás iránti érdeklődéssel találkoznánk, gyakran azt tapasztaljuk, hogy nem elég egy város életében már az, hogy rétegek képződnek benne, hanem amellet még az egyes rétegek, osztályok is szerteszakadnak s egymástól szervesen elzárkózva klikkelt, kasztokat képeznek. Hát ez bizony vérző seb egy város társadalmi életében, melyet föltétlenül orvosolni kell.

Főlegesen bizonyítani, hogy az ember már teremtésénél fogva társadalmi lény. Lelki élete egy van berendezve, hogy gondolatait kicserélje, érzelmeit megossza embertársaival. Egy-egy város közönségének ideális szempontok szerint egy nagy családdá kellene tömörülnie, kizárva s száműzve kebeléből az önzést, a hideg számítás.

Mert az ember nemcsak született a társas életre, de egyenesen rá is van utalva. Vagy el tudók-e XX. századbeli modern fogalmakkal képzelni, mit csinálna egy intelligens lelkű ember, ha teljesen magára hagyatva, kénytelen lenne lemondani a társas élet adta előnyökről? Bizonyára nem.

S mégis, ha szemügyre vessük annak a társas viszonyoknak célját s rendeltetését, lemondással kell bevallanunk, hogy teljesen ellenkező irányban haladunk.

A társadalmi élet legideálisabb célja minden-

esetre az egyén földi boldogságának, boldogulásának elősegítése. Gyönyörű cél, melyet mindenki respektál, de senki nem követ. Az önzés, az egoizmus annyira előtérbe nyomultak az önzetlenség s a köz rovására, hogy bizony a virágzó társadalmi élettel bíró városok ma már kisebbségben vannak.

Az egész századra rásütötte bélyegét a realizmus, mintegy korszellemmé változott, megmetyelezi nemcsak a társadalmi és családi, de a vallási életet is. Hideg, üres jelszavak után futunk, melyeket nem értünk, vagy ha értünk, sem követünk. A forma tulsúlyra vergődött, — a lényeg, mint értéktelen semmi eldobatott.

Századunk társadalmi élete csak a külszín után fut, arra épít mindent. A születés okozta osztályt egy újjal gyarapította, az elégedetlenség kasztjával. A protekció létrehozta a proletárok óriási táborát s a töképenz megszülté századunk internacionális fenyegető rémét, a szocializmust.

Nem is kell hozzá túlságos históriai műveltség, hogy lássa a gondolkodó ember, mi lesz a sok izmusból? Nos, hozzájárult a teljes materializmus, ez megszülti az anarchizmust, melynek fogadott fia, a nihilizmus bombával kezében először az Istent, aztán a földi uralkodókat detronizálja, lángba borítva s összezuhanva szerető édesanyját, a helyes alapokról letért társadalmi rendszert.

Mivel egy ország városokból s községekből áll, minden város siettelhet, vagy lassithatja ezen lejtőn való rohanását. És sajátságos! Mindannyian

nélkülözük a társadalmi élet melegét, mindannyian panaszkodunk, óhajtunk segíteni a bajon, rossz kedvünkben orvosoknak csapván fel, de egyikünk sem tesz semmi.

Az tagadhatatlan tény, hogy az idealizmust a realizmus szokta felváltani a társadalmi életben, vallásban, irodalomban, művészetben. De az is tény, hogy a folyton tökéletesedő emberi agy végre-valahára ezen a problémán is komolyan törhetné a fejét.

Mikor az ember egy cél felé halad s a helyes útról letéved, ugyebár vissza kell mennie azon pontig, ahol a letérés kezdődött s helyes irányban ezen ponttól kell tovább folytatni az utját?

Igy vagyunk nemcsak egyes népek társadalmi életével, de egyes városokkal is, — bár tagadhatatlan s kétségbevonhatatlan azon óriási hatás, melyet e tekintetben egy ország bármely városának társadalmi életére gyakorol.

Mellözve a bonyolult históriai fejtegetéseket, melyek nem képezik célunkat, mint kész, befejezett ténnyt említem fel azt, hogy egy község, egy ország társadalmi élete akkor kezd helytelen utra tévedni, mikor a szeretet képezte alapot kirugja maga alól.

Szeretet? Ugy-e bár, furcsán hangzik XX. századbeli elveink közepett ezen régi, kopott fogalom?

S mégis, a helyes alapokon nyugvó társadalmi életnek ez az éltető édesanyja, ez a levegője.

A gyengébb joga.

Irta: *Torján Béla.*

Alig néhány napja, hogy találkoztam az Andrásy-uton Peregrinus Imrével, a nagy szívóhódítóval, de alig ismertem rá. A csillogó pillangó visszavedett szürke hernyóvá, a mióta nem láttam. Lehet már vagy két esztendője.

Utolsó nagy kalandja még akkor is a fejemen volt. Az egész ország ennek lármájával volt tele. Hogyan vitte el fényes nappal a nászkereset kellő közepéből egymaga azt a lányt akit szeretett, de akit nem akartak hozzáadni, mivelhogy Imre barátomnak vesztettül rossz volt a hirtelenséggel keletkezett. Az apa, a három lívér lóra kapott és karddal üldözte a leányrablót három határon keresztül, a völégény ágybafeküdt ezalatt a nagy ijedségtől és herbatélt ivott. Amikor az almási dobogónál utólrérték Imrét ő mind a háromnak helyt állott, pedig csak az egyik keze volt szabad, a másikkal erősen szorította magához szépséges prédáját. Hanem azaz egy is megtudta védeni rabolt jussát és egymásután verte ki a kardot támadói kezéből...

A dolgok a vége az lett, hogy mind az ötven butérték az utszéli családja és legölt megünnepelték az eljegyzést, Imre meg a szép Katalin között, aki csepett sem látszott elégedetlenség, hogy ily hirtelen völégényt cserélt.

Imrének azonban mindenestre kellemetlen lett volna, ha e története az újságok révén még szélesebb körben elterjedne és azért látott meg engem közvetlenül utána és felkért, hogy igazítsam el dolgát az újságoknál. Szívesen magamra vállaltam e feladatot és helyt is álltam szavainak. Imre pedig azóta rajongó hívem lett és rengeteg nagy férfinak tartott. Mivelhogy én meg tudtam állítani az egyetlen ijesztő rémét ezen a világon, az újságyomó gépet és megakadályoztam, hogy nevét kinyomtassák fekete betűvel.

A nősilüése után sem élt azonban Imre egy, hogy nem adott alkalmat a közönségnek, hogy nevével foglalkozhassék. A kalandos kedve nemcsak hogy megmen sappant, de sőt még nőttön-nőtt. Katalin asszonnyal végig érezte a féltékenység minden pokoli gyönyörűségét.

Pedig nemcsak a Bácskában, hanem még a körülötte fekvő megyékben sem volt nála szebb, temperamentumosabb és szerelmesebb asszony. A lelke üdvösségét odaadta volna, ha tudja, hogy az ura, mondjuk egy hónapig meg nem csajja őt, de nem volt alkalmat, hogy az üdvösségét elvesztesse.

Héj, minő csaták voltak azok, amelyek leviharzottak e két szerelmele szomjózás és teremtett ember között. Egy párszor haza is ment az asszony szüleihez, de Imre már a rákövetkező éjszaka visszazoktette, egy alkalommal az ablakon keresztül.

Mászor meg Katalin asszony ráesett egy vetélytársnőjére. Két kard volt a kezében és akkor kényserítette, hogy vivjon meg vele a saját kertjében. Amint megvillant a kard, megugrott Katalin ellenfele, és háromszor körülfutotta a kis tavat. De bősé amonként üldözte Peregrinusné és ki tudja, mi történt volna, ha a gyáva ellenfél bele nem veti magát a sekélyes vízbe. Oda nem követte haragosa, mivelhogy félt a náthától, de el nem mozdult a hatlyuk órállomásától, és le nem tette a villogó szabályát addig, míg meg nem fogadta a lubickoló hölgy, hogy soha életében rá nem néz többet Peregrinus Imrére.

Ilyen és ehhez hasonló kirándulások után együtt, vagy külön-külön jöttek el hozzám, hogy eltsusoljam a dolgot, még mielőtt a nyilvánosság magának kaparintotta azt, vagy pedig helyreigazítsam valahogy. Mondhatom hogy félhivatalos sem dementalit sűrűben, mint a mint én tettem a Peregrinus házaspár érdekében.

Néha aztán ott előttem is összekaptak és hangzott a vád, a szemrehányás. Azaz, hogy csak Katalin asszony vádaskodott, Imre pedig hallgatta fölénys mosolyal.

— Mért vagy olyan kegyetlen hozzám? — Sirankozott az asszony. Nem vagyok hí hozzád?

— Az vagy, fiam, az vagy.

— Mért nem maradsz hát nálam, mért sebez meg minduntalan a szívemet.

— Hja, kérem, azaz erősebbik joga...?!

A társadalom nemcsak nevel és tanít, de jutalmaz és büntet is. Magának neveli tagjait, azokat békés polgári életre, vagy dinamitobására oktatja, keresztre feszíti az igazságot, vagy bojkotálja a nem közé tartozó egyedeket.

Ha ezen ténykedései közben nem kíséri a szeretet, ha egyik tagját azért, mert az «csak» iparos lenézi, megveti, a másikat pedig, mert igazat mond, fejtetőre kizárja, kigolyózza kebeléből: bizonyára helytelen uton halad.

Ha nem tekint arra, hogy az a koldus is ép oly Isten képmére teremtet lény, mint más, ellenben hogy kiváltságokkal szemben mindenütt kivételt gyakorol, kicsinyben bár, de egy város társadalmi életében is megszülethetik az elégedetlenség.

Miként kell tehát az egy társadalomba tartozó egyedeknek egymást szeretni, mert hisz azt állítottuk, hogy ez az alapja a helyes társadalmi életnek? A felelet az, hogy nem elvontan. Valgys ne szóval, de tettel, úgy, hogy a szeretetet vigyük ki a gyakorlati életbe.

S mibe nyilvánuljon ez? Tegyük mindent megfordítva, mint ezelőtt tettünk.

Az egyednek ne legyen tele a szíve hitvány önzéssel, ne számítson más gyöngőre, hogy a maga hasznát, javát előmozdítsa. Szünjenek meg az ily léle egyenletek: embertársam gyarlósága + az én élelmességem = embertársam tönkrejutásával, de az én anyagi gyarapodásom mellett.

S ne méltóztassanak hinni, hogy ez csak egy holdkóros ideálisa fejében tartozik a kivihető dolgok közé! Tegyen minden egyes ember így, az eredmény általános lesz.

Legyük ösztönk! A tekintetes ne hazudja magát nagyságosnak, kishivatalnok ne jénnek ruhái ne állítsák, hogy férjének 6000 korona fizetése van, az én ruhám, életmódom ne füllentse, hogy az apám tőkepezése stb. De ne csak a külsőben mondjunk igazat! Etikái életünkben is ez legyen az irányelv. Folyton nyájasan mosolygó arcum ne hazudják, ha szivemben, lelkemben egész más gondok az illetőről, csak olyat nem, amiért tulipános mosolyommal ajándékozom meg.

Legyük méltányosok! Ne ítélkezzünk meg gondolatlanul s fölfületesen. Tény, hogy ez igen könnyű s kényelmes dolog. Gyilkoltát? Felakasztalak. — anélkül, hogy megkérdeném az illetőt, vajjon nem önvédelemből ölt-e embert.

S most, hogy találkoztam az után Peregrinus Imrével, hirtelen eszembe jutott, hogy több mint két év óta nem volt semmi eltussolni való. Sőt még azt is láttam, hogy az én gavallér barátom külsőleg mennyire megváltozott. Azon kezdem, hogy a virág nem volt gomblyukában s hogy keztyűlen kézzel fogott egy nagy ódon esernyőt, folytatva a kabbájának éppen nem divatos szabásán és végezve a szakállával, mely már lehetett vagy negyed napos: az egész ember azt a benyomást tette rám, mint aki teljesen elnyagolja magát.

— Hogy vagytok Imre? — kérdeztem.

— Megvolnánk valahogy, ... de Katinka szegény, beteg.

— Mi a baja?

— Nem tudom, az orvosunk azt mondja, hogy vérszegény ... Szamárság ... Ő neki nem volna elég vére? Hát akkor kinek volna elég ezen a világon?

— Igazad van, Imre.

— De annyi bizonyos, hogy nagyon megváltozott ... Képzeld csak, már nem is féltékeny. — Lehetetlen!

— Pedig úgy van ... Eleinte még az volt és hogy a baját ne fokozzam, kézakarva megváltoztattam külső szokásaimat.

— Hogy, hogy?

Végig nézett saját magán, aztán halvány

Hányat, de hányat tönkretett már ezen itélkezés, melyben a legtöbb esetben a társadalom égbekiáltó szivtelensége remekelt.

Ugyaníde sorozom az előítéleteket is. «Ma már egy felvilágosult uri ember ilyen kicsiny szemponctokból nem ítélkezik,» — hallám számtalanszor olyanok ajkairól, kik amellet fogyaszan nézték le azon polgártársukat, kiknek neve végén nem fityeg ott a ss vagy az y. Hát ez bizony csendes butaság. Szép a születés. Magam is igen szereretném, ha ősem családját addig tudnám felvinni, ahol egyik ősapám II. Lajossal együtt full a Csele patakba, — de ezen szempontok szerint mérlegelni az ember értékét, már régésrégen túlhaladt álláspont. Az pedig, hogy a polgári foglalkozás után osszak a tiszteletet, — szótáramban kifejezésre sem talál.

Ezek volnának nagyjában «holdkóros» nézeteim (mint egyik barátom nevezé) a helyes társadalmi életéről. S ugy hiszem, ha az ember kissé gondolkozik is s nem pusztán a pillanatnyi impressziók talaján mozog, belátja, hogy társadalmi rendszerünk magának ássa a sirt.

B. J.

Tanintézetek egészségügyi berendezése.

Stiller Gyula dr., Selmecebánya közegészségügye c. művéből.

Agostai ev. liceum.

Az agostai ev. liceum, homlokzatát tekintve, kedvező benyomást tesz a szemlélőre; az adott szűk keretek között néhány évvel ezelőtt lett az épület kissé emelve, kellőleg kitarozva. Egészen véve azonban sikátorzerű, egy méternél alig szélesebb folyosóival, az első és második emeletre felvezető meredek lépcsőzetével, több mint 400 deák részére szűk tantermeivel a közegészségügy követelményeinek nem felel meg.

A deákoknak óráközökben üdülést végett az utcára kell kiemenniük, miután a 180 □ méter területű udvaron helyük nincsen; de különben is a magas falak közé szorult levegő itten a hiányos berendezésű, nagyon szűk, zinkenét árnyékszék romlott levegőjével, ugyancsak az iskola földszintjén elhelyezett ablakaival és ajtóival az udvarra nyíló tápintézetű ebédlő és konyahelyiség kigőzölésével, a konyha- és ételhulladék szagával állandóan fertőzve van.

mosoly játszatoka körül ajkai, amikor megadta a magyarázatot.

— Olyanná lettem, mint a milyen most vagyok ... Katinka rájött a szándékomra és egészen boldog volt. De aztán, amikor már több mint egy esztendeje tartott a betegsége, így szólt egyszer hozzám, félig könnyezve, félig mosolyogva: «Édes, jó uram. Nem akarom, hogy te is elszenvédjél mellettem ... Nem fáj már, hogy bolondozol, ugys tudom, hogy enyém a szíved ... Keress hát magadnak idegen kertben virágot, mivelhogy a te virágod ugy sem fog már ebben az életben szerelmemesem hozzád simulni ... Ha megtenné egyszer, örökké vége lenne ... Amit még érted megtehetek, szerelmem bizonyítására az, csupán az, hogy szabadon ereszték, egészen szabadon.

— S te éltél ezzel a szabadsággal? — mondtam könnyedén.

Dühösen villogott a szeme, amint nyersen rám kiáltott.

— Minek tartasz te engem, hé, ... Szép asszonyt, jó asszonyt, hűséges asszonyt meg lehet csinálni, de betegét sohasem.

... Valami juthatott eszébe, mert hirtelen megtört a hangja és reszketve, valami nagyhatalom előtt meghajolva, suttogta:

— Tudod, a gyengébb joga ...

Nyolc tanteremben van a deákság osztályonként beosztva; ezenkívül földszinten van egy ugynevezett: vegyes tanterem, zeneterem és a II. emeleten rajzterem. A két első terem méreteinek közegészségi szempontból nincs nagyobb fontossága, miután egy-egy osztály hetenként alig tölt e termekben néhány órát; egészen véve azonban ezek is szűkek; a rajzterem is szűk s egy része nem is kap kellő világosságot.

Az utolsó 5 év átlagát véve az ágot, ev. liceumba beiratkozott 400 deák állandóan nyolc tanteremben van elhelyezve, melyeknek következők a méretei:

Az I-ső emeleten I. tanterem	238 m ² ,
» » » II. »	279 »
» » » III. »	292 »
A II-ik » IV. »	246 »
» » » V. »	169 »
» » » VI. »	163 »
» » » VII. »	219 »
» » » VIII. »	284 »

Összesen tehát 1890 m²

térforat az, melyben 400 deák talál elhelyezést, vagyis egy deák részére 47 m² levegő jut, oly csekély mennyiség ez, hogy ennél kevesebb közegészségi szempontból nem is lenne megengedhető s az intézet kialakítatlansága válnék szükségessé.

A tápintézetet, ezen kiváló emberbaráti intézményt, mely sok éven keresztül jól áldósan működik, már rég ki kellett volna helyezni az iskola épületből, mert a hol több, mint 200 deákra főznek, ott oly sok a konyhahulladék, szennyes víz, melynek a raktározása, eltakarítása büzzel jár, különösen miután vízvezetéké sincs, hogy egy különben is oly szerény térfogatú iskola épület keretébe ezen berendezés sehogy sem illesztő be. A konyha 190 m² térfogatával oly szűk, hogy ott legfeljebb egy 7—8 tagból álló család lehetne főzni. Megnyugvással vették tudomásul mindazok, kik a tanuló ifjúság egészségégi állapotát szivőkön viselik, hogy a hitefeleket az iskola közelében egy emeletes házat vett meg, mely legközelebb át lesz építve s benne a tápintézet, konyha és a pedellus lakása elhelyezve; talán még egy-két tanterem is beilleszthető lesz az épületbe.

A liceumban ez uton megüresedett helyiségeket a tanterem kibővítésére lehetne fölhasználni.

A kályhák belülfűtésre vannak berendezve. Mesterséges szellőztetésről nincsen gondoskodva. A tanterem megvilágítása jó, délnyugati napot kap; a téli sötét napok délutáni óráiban világító gáz ég. A padok méretei megfelelőek. Az iskola összes helyiségeiben — az adott viszonyokhoz mérten — példás tisztaság uralkodik.

A kir. kath. nagyműzeum.

A nagyműzeum épületének alapkövét 1275-ben kolostor céljaira a domokosrendű barátok tették le. Nagy kertek keritök, udvara tágas; az óráközöket a deákok játszással itt töltik el.

Az öt évi átlagban beiratkozott 141, hat osztályra megosztott deák effer ugyan kényelmesen az épületben, a tanterem térfogata megfelelő, — de annyi egyéb hiánya van az épületnek, hogy a tágas udvar és kert e hiányokat nem képesek ellensúlyozni.

Az épület falai helyenként nyirkosak, mert tulvastagok és zúldkőves, vizszívó és víztartó andezitből vannak építve; az emeleti lépcső meredek és nagyon szűk; az ablakok kicsinyek s így a tanterem fogyatékosan vannak megvilágítva.

Ha a 6 tanterem méretei:

I. osztály	2114 m ²
II. »	1991 »
III. »	1689 »
IV. »	1359 »
V. »	1969 »
VI. »	1377 »

Összegezzük, akkor 10494 m²

térfogatot kapunk 141 deákra; vagyis egyre 74 m²-t.

A tantermekben kivülfűtő cserépkályhák vannak.

Iskola céljaira, jelen állapotában ezen épület sem alkalmas.

Tornaterem. Gyakorló tér.

A tornagyakorlatokra úgy a liceum, mint a gimnáziumi deákok nyáron a városi vígadó mellett tornatérre, télen az Óvár úgynevezett lovagterembe járnak. E terem három részből áll, két kisebb és egy nagyobb középső helyiségből, összesen 854 m² térfogattal.

Elavult, régi helyiség ez, mely századokkal ezelőtti imponáns méreteivel kitűnő helyisége lehetett a vár lakóinak, a mai Hygienea kívánalmainak azonban parányi ablakaival, fenyődeszka padlozáttal, melyről a gyakorlatok alkalmával egész porfelleg száll fel, vaskályhákkal történő fűtésével, hiányos szellőztetésével, meg nem felel. Mint orvos szívesen elengedném a deákoknak az ilyen helyiségben való testedzést, tornázást, ... mert még egyrészt a helyes irányban vezetett tornagyakorlatok a mérsékeltén fokozott szív és izom működés után az egész idegrendszerre üdítőleg hatnak, nemcsak a testet, de a szellemet is fejlesztik, másrészt a tornázás sine qua nonja, hogy a tornaterem pormentes legyen, gondosan kellett töltyia parkétával padlóva, kifogástalanul szellőztetve, nagyobb szabású berendezés híján legalább is a légszerét közvetítő köpönyeges kályhával fűtve, kellőleg megvilágítva. Rég ideje lett volna már, hogy az illetékes körök egy nagyobb méretű tornaterem létesítése végett a kellő lépéseket megtegyék, mely aztán a selmecebányai összes tanuló ifjúságot magába fogadná.

A torna-tanítás mellett a középiskolák tanulói a játékok különféle nemeiben is gyakorolják magukat.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** A törvényhatósági bizottság jövő kedden délután tartja a havi rendes közgyűlést *Szintyai* József kir. tanácsos, polgármester elnöklésével.

— **Kinevezés.** A kir. tábla elnöke *Formanek* Ágoston dr.-t a selmecebányai kir. járásbíróiáshoz joggyakorlónak nevezte ki.

— **Új postafőnök.** *Pekete* Dezso postafőnök távozásával pár hónap óta üresedésben levő postafőnöki állást a múlt héten betöltötte az igazgató-ság, *Tölgyessy* Gyula posta és távirada főtitkár nevezévként a selmecebányai posta- és táviradai-vat főnökévé, aki állását a múlt héten el is foglalta. Az új főnök több mint tizenöt éven át Budapesten a posta és távirada központban teljesített szolgálatot s adamos ismerője a posta és távirada ügynek. Aki ismerik, nemcsak mint jó szakembert dicsérik, de azt is tudják, hogy barátja a haladásnak s társadalmi téren is tevékeny és hasznos egyén.

— **A főiskola gyászja.** *Cséli* Ottó főbányatanácsos, nyugalmazott főiskolai tanár e hó 10-én mult pénteken a fővárosban hetvenkét éves korában elhunyt. Halálának híre villámgyorsan terjedt el a városban s általános részvételt keltett, mert az elhunyt Selmecebányán töltötte el életének javarészét s a tanári székben, de ezenkívül a közéletben kifejtett működése általános tiszteltet szerzett neki. A tudós tanár elhunytá vesztéség a tudományra is, mert szakmüködése Európaszerte ismeretes volt a szakemberek előtt. Halálának hírére a főiskola épületeire kifizették az elhunyt családijához részvételt intézték.

— **Pénztézeti közgyűlés.** A Selmecei Népbank részvénytársaság 1806. évi augusztus 17-én

délután 3 órakor az intézet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Közgyűlési elnök s jegyző, valamint három hitelesítő részvényesnek megválasztása. 2. A meghatalmazások vizsgálatáról szóló jelentés. 3. Igazgató helyettes választása az 1906 évi rendes közgyűlésig. 4. Esetleges indítványok.

— **Eljegyzés.** *Vörter* Ferenc a Magyarországi vármegyey és városai monografának szerkesztője a múlt héten jegyezte el vesztérméi *Várossy* Clementin Kisasszony, *Várossy* Gyula valóságos belső titkos tanácsos, kalocsai érsek unokahúgát.

— **A belvárosi tanítói állás betöltése.** Az *Aczél* János nyugalmabvonulásával a belvárosi róm. kath. emelt iskolánál megüresedett tanítói állást a jövő héten tölti be a város tanácsa. Az állásra *Gazsó* Mihály belbányai, *Lányi* Károly stéflutói, *Kubinyi* József és *Májerszky* Mihály hodrusbányai tanítók pályáztak s ezenkívül idegen helyről is mintegy husz pályázatot.

— **Hangverseny Vihnye-fürdőn.** A vihnyei fürdőélet most érte el tetőpontját. Az egyenletes meleg, kellemes augusztus bőségesen kárpótolja a fürdőt a gyenge júniustól. A szobák zsúfolva vannak és már-már rá kerül a sor a fürdőkabinokra, a melyek előjeleli menedékhelyet nyújtanak az előzetes diplomáciai tárgyalás nélkül érkező vizgátatlan idegennek. Természetes, hogy a társadalmi élet is most léleket a legelevenebben. Az idei saison fénypontja az a hangverseny volt, melyet *Zólyom* Imre erdőmester vezetésével mellett folyó hó 5-én rendeztek a vihnye-fürdőn építendő kápolna javára. A nagy társalgó terem ez alkalommal zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel és a sikerre nézve mérvadó az a körülmény, hogy a hangverseny 406 koronával szaporította a nemes célra összegyűjtött alapot. A hangversenyt *Szebedas* Sándor nyitotta meg néhány zongoraszámmal, melyek közül feltűnt egy saját szerzeménye. Utána *Balázs* Sándor olvasta fel konstantinápolyi emlékeit. A fiatal felolvasó ki hosszabb ideig élt a keleten, meglepő rutinnal és diszkréciával tudott válogatni emlékei között. A felolvasás nagyon nyert néhány beleszóit görög dal által, melyet *Mészáros* Jenő tanár mesteri tökéletességgel kísért. *König* Matild Hosvay a Férjhez menjek-e című monológiát adta elő igen temperamentosan. Ezután következett az est pécé de resistance-e *Törcölgyi* Margit a kolozsvári «Nemzeti Színház» kiváló tagjának szavalata. A művésznő Felszöghy a «fejedelem» című versét szavalta és mélyen megindította a hallgatóságot. Utána egy bájos verseskét mondott melyelyt az igazolta, hogy nemcsak a sötét színezésű drámai alkotások mestere, hanem hogy alkalom adtán a palkos humor is ki-kiesillan előadásából. *Dombay* Hugó a régebbi irói gúdnak érdemes tagja egy humoroskával neveltette meg a közönséget. Az utolsó szám egy vizgék előadása volt. *Mocséry* Béla darabját «A Székely» adták elő a dilettantizmust meghaladó ügyességgel. A főszereplők *Zólyom* Imre és *Kószó* Istvánné voltak kik feszletlen játékkal, ötletes előadásukkal kitűnően oldottak meg a rájuk bízott feladatot. A többi szereplők nevezetesen *Danner* Jánosné és *Moesz* Géza is megállták helyüket. A szünetközt *Balogh* László zenekara töltötte ki, amely igen szépen játszott el a «Boka kerségjót». A hangverseny vidám tánc követte: Referádnák teljessége érdekében alább tesszük közzé a fellépőzők névsorát, mely így hangzik:

Thék Endréné 20 K, Bolza Pálné grófné 16 K, Heller Simonné dr.-né Dombay Hugó Kószó Istvánné dr.-né és Danner Jánosné 8—8 K, Szombathelyi József 6 K, Bethlen Odómné grófné Décsy István dr. 5—5 K, Rosnovszky Józsefné Janicsk Józsefné, Benedek Jánosné, Szugár Ottóné Huszár Istvánné Ocskay Lászlóné, Grohmann Henrik Csobor László, Nosztopi Henrikné, Gyuresik Géza dr. Balás György és Szécsi Ferenc 4—4 K, Daubner József, Martos Sándor dr., Balázs Hugó

dr. Fasching Antalné, Szilaveczy Aladár és Szilaveczy Lajos 3—3 K, Csizszandrá Endréné, Arvai Kálmáné Morbitzr Bözsike, Bartaky Józsefné, Bäcker N.-né, Truszka Antal N. N. N. N. Kruk Elemér dr. és Bittó Kálmáné 2—2 K, Szabó Károlyné és Tagányi Jánosné 1—1 K, Székely László 40 fill.

— **Házasság.** *Orbán* Károly m. kir. bányamezőnök, felsőbányai bányaiskolai tanár a múlt héten kötött házasságot *Szepesi* Máriaival, *Szepesi* János bányakerületi nyugalmazott főpénztári elnök kedves leányával.

— **Tilos a Klingertóban a fürdés.** Selmecebánya városnak nem levén üszodája a városi hatóság kieszközölte, hogy a bányakincstár tulajdonát képező Klingertóban állíthassa föl fürdőházakat s e tő vizét használhassa a közönség fürdésére. A bányakincstár azonban az engedélyt csak feltételeken adta meg, s fönntartotta magának a jogot, hogy a szükséghez képest a fürdést betilthassa. A múlt héten értesítette a város hatóságot, hogy a szárazság miatt a tő vize nagyon megapadt s ugyancsak a szárazság miatt a tő körül lakók egyéb viz hiányában a tő vizét használják ivásra és főzésre, a fürdést tehát nem engedi meg.

— **Térszene.** A m. kir. bányászenekar ma délután 4 órától 6 óráig térszenet ad a Felsőródon *Csiczka* Sándor karnagy vezetésével. A hangverseny műsora a következő: Induló 1. Hellige J. »Az ércbőség romjai.« Nyitány. 2. Lengyel M. »Ujságiró csárdás.« 3. Linka C. »Aurora keringő.« 4. J. H. Schneider »zenei epizod.« 5. J. H. Schneider »Lengyelke.« 10 perc szünet. 1. Balfe »A cigányonő.« Nyitány. 2. J. H. Schneider »Keringő.« 3. J. H. Schneider »Négyes.« 4. Bakó J. »Magyar dal egyveleg.« 5. J. H. Schneider »Az új takarodó.« Induló. Kedvezőten idő esetén a térszene elmarad.

— **A bolgár hercegek Szentantában.** *Ferdinand* bolgár fejedelemnek gyermekei pár hét óta Szentantában nyaralnak s naponta kirándulókat tesznek autombilon a vidékre. A múlt héten a kis hercegek Vihnyén voltak s hazafelé egy kis kalambitás érte őket, mert az a tő felmondotta a szolgálatot. *Martiny* István hegybányai bányabizalmi főnök, aki szintén utban volt Vihnyéről Selmec felé, felajánlotta kocsiját a kis hercegeknek, mit ők szívesen is fogadtak. Mintegy egy órai késedelem után sikerült a gépésznek megigazítani a motort s ekkor a gépjécs megkínálásra *Martiny* István bányatanácsos is helyet foglalt a gépkocsin, amelyen csakhamar utólérték a hegyen fűfelé sokkal lassabban haladó kocsit. A vöröskután a kis hercegek újból átszállottak gépkocsijukba, előbb azonban szíves köszönetet mondtak *Martiny* Istvánnak előzőekny szíves-ségért.

— **A F. M. K. E. évkönyve.** A F. M. K. E. augusztus hó 27. és 28. napján tartja meg XXIV. évi rendes közgyűlést Szentiványi-Gósbarton. Ebből az alkalomból az egyesület évkönyve, amely *Chair* Vilmos főtitkár munkája, nagy részletességgel számol be az egyesület széleskörű tevékenységéről. Az egyesület a Felvidék tizenegy törvényhatóságában állandóan fentart és segélyez 36 gyermekötöl és 1 eukkai népiskolát; a magyar—től nyelvtanóron és az egyes törvényhatóságok nyelvszigein 107 népkönyvtára működik, melyek nagy olvasottságnak örvendenek; azonkívül egymásra szervezte a magyar olvasóköroket, ifjúsági egyesületeket, magyar dalosköroket, műkedvelő-társaságokat és iskolai színházakat. Az elmúlt évben mozgalmat indított az egyesület egy Nyitran építendő kulturház érdekében, kiadta a Vág-vidék népmézdait, elhagyott árva töl gyermekeket magyar vidékekre telepelték, közbelépett a kormánytól a szeniczi és miavai nemzetiségi olvasó körök engedélyezése ellen, gyűjtést indított egy néhai Grünwald Bélának emelendő szobor költségeire, emlékiratot intézett a kormányhoz a vasárnapi munkaszünetnek a pálnka mérészekre való kiterjesztése iránt, orkölcsleg és anyagilag támogat minden hazafias törekvést, mely a felekezeti élet megmagyarosítását s illetőleg a magyar

isteni tisztelet behozatalát célozta. A F. M. K. E. eszméje volt, hogy a honvédegyezkedéknél, a katonák művelése céljából, ugynevezett legénységi könyvtárak szervezessenek. Az országban első honvédegyezkedési könyvtár az egyesület mindjárt föl is állította Nyitra városában, a 14. honvéd gyalogezrednél. Az intézmény annyira bevált, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter nyilvános köszönetét fejezte ki érte az egyesületnek s egyszersmind magáévá tévén az eszmét, elrendelte, hogy hasonló legénységi könyvtárak az ország összes honvédelmiállásain államköltségen szervezessenek. Az egyesületnek összes vagyona 202,411 korona. Bevétele az elmúlt 1905. évben 77,594,84 korona volt, kiadása pedig 68,590,84 korona. Az 1907. évi költségvetést 93,113 koronában kéri engedélyezni az elnökség. Az egyesületnek ma 7437 tagja van, nevezetesen 713 alapító, 339 élethossziglan való és 6355 rendes és pártoló tagja, szaporodás 1420 tag. A magyar nyelv sikeres tanításáról és a magyar szellemnek társadalmi uton való terjesztéséről, az elnökség indítványozza, hogy a 200 koronás Thuróczy Vilmos-jutalomdíj *Veszely Imre* rutkai állami elemi iskolai tanítónak, a budapesti Nemzeti Casino 120 koronás jutalomdíja *Kerényi Nándor* bars-szt-mártoni állami elemi iskolai tanítónak a Bende Imre v. b. t. t. nyitrai püspök 30 koronás jutalomdíja pedig *Arany János* nagybírséi kath. tanítónak szavazzatsk meg. Az egyesület dícsérő oklevelét 28 felvidéki tanító, tanítónő és övönök kapja. A magyar nyelv megtanulásában kitűnt idegen anyanyelvű elemi iskolai tanúlok a jövő őről kezdve nem jutalomkönyvet kapnak, hanem egy kéthetentik megismétlendő jutalmat, az „Én Újságom” című ifjúsági lapot, amelyet számukra az egyesület fog előfizetni. szorgalmuk arányában, egy-két-három évre. Evkönyvében az egyesület meleg hangon méltítja *Thuróczy Bilmos v. b. t. t. cs. és kir. elővilágtelen érdemeit*, aki nyolc éven át volt elnöke az egyesületnek s annak nemesak erkölcsi tekintélyét emelte, de anyagilag is jelentékenyen megerősítette. Az egyesület jövő évi programjába föl vannak véve: a felvidéki magyar színészdí rendezése, a névmagyarosítások általánosítása, az egyesületi övönök fizetés rendezése és a mit első helyen kellett volna említenünk: a nemzetiségi mozgalom ellen való védekezés és annak elenyészülése. Az egyesület ezidő szerint dr. *Gyürky Géza* ügyvezető atelnök vezetés alatt van, akimár tizenkilenc éve szolgálja önzetlenül az egyesületet.

— **Halálhírek.** *Filkorn Manó* nyug. tanító és hó 7-én 74 éves korában meghalt. — *Knobloch Jakab* ny. bányaelnöki mult esztőtörtökön 74 éves korában elhunyt.

— **Ismét a temetők kerítéséről.** Ezúttal örömdetes eseményről adhatunk hírt e rovat alatt. Lapunk előbbi számban közöltett felhívásunkra az illetékes körök megtették azt, hogy az Újvár alatti temetők mellett elvonuló utat rendeztetik s az elhanyagolt oronokbrokat nyésés alá fogták. Napon nehezen esett ez ügyben felszólalunk, ép oly örméssel, sőt kétszeres örméssel váltik a fenti intézkedés híre. Tegnep csak a nyésést kezdték meg s felszólalásunk óta már újabb szemétrakás került a temetőbe járók útjába, de a folyó tisztogatás alatt, hisszük, ez mind el fog tűnni, mire e sorok megjelennek. Jóakaratu figyelemzetésünkre többször fog a szives olvasó a jövőben is találni közni s így ha hasonló jóindulattal fogadják azt az illetékes hivatalos tényezők, sok keblemelenség kerüljön el együttesen.

— **A v. könyvtárak és a muzeum megvizsgálására** kiküldött *Fejérfataky László* dr. felügyelő és hó 15-én járt el tisztelet és alapos vizsgálat után a tapasztalat fölött teljes megelégedésnek adott kifejezést. Kilátásba helyezte, hogy az Óvár átépítési munkálata már jövő tavasszal megkezdődik és azon lesz, hogy a muzeum a főfelügyelőség segítségével egy néprajzi és egy bányászati osztályllyal kibővítsessék. A népkönyvtár már az idén garapodik egy 1000 koronás könyvtárra és a főfelügyelőség a könyvtárak országos tanácsával karöltve oda fog töreküdni, hogy a kintlévő könyvtárak is szorosabb kapcsolatba hozassanak a központi városi könyvtárral és így az eddigéinél jóval nagyobb államsegélyt fog a város évenként könyvtári célokra kapni.

— **Polgármesterek kongresszusa.** A törvényhatósági joggal bíró városok ez idei értekezletüket e hó 23-án Pozsonyban tartják meg. *Brolly Tivadar* kir. tanácsos, polgármester az értekezlet ez idei elnöke szétküldötte már a meghívókat az egyes törvényhatósági városokhoz az értekezlet tárgysorozata a következő: 1. Elnöki bejelentések. 2. Ávárosok közigazgatási reformja és a városok anyagi rendezése tárgyában a mult évi értekezleten Kolozsvár szab. kir város polgármesterének javaslatára hozott határozat végrehajtása s illetoleg figyelemmel az imparlamentáris kormányzat alatt szerzett tapasztalatokra, esetleges újabb határozat ezen kérdésekben. 3. Kecskemét th. város polgármesterének javaslata az idöleges házárdómentesség tárgyában. 4. Nagyvárad th. város polgármesterének indítványa a pénzintézeti tőkék jövedelmeinek törvényhatósági és községi adóztatás tárgyában. 5. Nagyvárad th. város polgármesterének javaslata az értéknövekedési illetékről. (Bettermenl.) 6. A jövő évben tartandó értekezlet helyének és idejének megállapítása. 7. A jövő értekezlet elnöke és alelnökeinek megválasztása. 8. Esztleges indítványok.

— **Vihnye-fürdő vendégei.** Vihnye-fürdőben az utolsó kimutatás szerint a következő újonnan vendégek vannak:

Reich Jozefin rabbinus neje Bátorkeszi, Várdi Ignác né mörnök neje Eperjes, Reisz Zsigmond né kereskedő né Zsolna, Molnár Arthur hivatalnok Budapest, Messinger Elza hivatalnok Budapest, Zólyom Imre v. erdmester, neje s Lítassy Irén Selmecebánya, özv. Weidisch Pupa magánzó né Józsa Nagybecskerek, Heim Lorika tanítónő és Heim Erzi Budapest, Lampl Jakab hivatalnok és neje Budapest, Kacsinetz Józsefné jegyző neje és fia Kosztolna, Markhol Mária tanítónő és Belányi Mariska Csejteh, özv. Reichné Bauer Zsófia igazgató-tanítónő Nagyvárad, Arányi Jenőné magánhivatalnok neje, fia és gyermekeleány Budapest, Thék Endréné gyáros neje Budapest, Schweiger Jeanette szatócs neje Érsekújvár, Süff Gyuláné szabómeister neje Nyitra, Hönig Róza konfekció-varró né Nyitra, Schisler Julianna Nyitra, Riesz Cecilia szatócs né Biala, Lévy István áll. felsőbb kereskedelmi iskolai igazgató, neje és leánya Kassa, Bítz Béla tanár Szeged, Fábian Istvánné kisbirtokos Czegléd, Abelsberg F. Camilla magánzó né Budapest, Székelyné Tóvölgyi Margit a kolozsvári „Nemzeti Színház” tagja, Kolozsvár, Berkes Jánosné és 2 fia Budapest, özv. Back Johanna és Neumann Hanny Nyitra, Dittmar Katinika magánzó né Budapest, Kernács Ferencné kisbirtokos Czegléd, Nagy Istvánné kisbirtokos Czegléd, ocskai Ocskay Lászlóné földbirtokos neje és leánya Nyitra, Krausz Ferenc úgynök Budapest, Békés Vilmos takarékpénztári tisztviselő, Budapest, Bretschneider Henrik né magánzó né Moór, Dr. Oszman Mór gyakorló orvos, neje, leánya és 2 fia Újpest, Mészáros Olga Léva, Marcsa Györgyné tanító neje és leánya Komárom, Aubriót Mária nevelőné Budapest, Dr. Bäcker Józsefné egyetemi magántanár neje és leánya Budapest, Balás György es. és kir. tábornok, neje és leánya Budapest, Gerő Kálmán né keresk. neje, 3 gyermeke és dada Erzsébetfalva, Viola Imre székesfővárosi tanácsos Budapest, Knapp Dávidné gépügynök neje Léva, Kohn Laura korcsáros neje Lokér, Osztoics Ivánné ügyvéd neje és leánya Versee, Otrók Mihály áll. felső leányisk. igazgató neje és fia Mezőtúr, Sipos Zoltán né mörnök özevgye Sárospatak, Krausz Jenőné hiteltörzvékezeti könyvelő Guta, Galambos Lászlóné ref. lelkész, neje és fia Rétha Berkovits Adolfné férjiszabó neje és leánya Budapest, Messer Sámuelné kereskedő neje és leánya Budapest, Ivánka Pálné földbirtokos neje és fia Vác, Sugár Ottó hírlapíró és neje Budapest, Kacsér Elza Méné, Dombay Miklós végzett joghallgató Barsendred, Csuka Ilona székesfővárosi tanító és nagynéne Budapest, Dr. Balázs Adolfné ügyvéd neje és fia Erzsébetfalva, Sági Józsefné kisbirtokos Czegléd, Berger Endréné kereskedelmi úgynök neje Salgótarján, Schlesinger Gyuláné keresk. alkalmazott neje és 2 gyermeke Budapest, Hell Jenőné keresk. neje, 2 gyermeke és 1 cseled Budapest. Összesen: 1036 vendég.

— **Tekepálya megnyitása.** A hodrusbányai róm. kath. ifj. egyesület újonnan épített külgilözának ünnepélyes megnyitását mult vasárnap tar-

totta mely alkalommal versenytékézt is rendezett.

— **A kóbor kutyák ellen.** A városban éjjel-nappal sok kóbor kutya látható, amelyek valóságos veszélyeztetik a járókelők egészségét és ópéségét s önyleg naponta érkezik panasz a rendőrséghez kutya harapások miatt. A rendőrség e konstantinápolyinál is rosszabb állapot megszüntetésére elrendelte, hogy éjjel az utcákon kóborló kutyák mind befogassanak, még akkor is, ha gazdája meg is fizette a kutyazadót.

— **A tisztiorvos tanulmányuton.** *Tandlich Ignác* dr. tisztiorvos két heti tanulmányuton külföldre utazik. Utjában a külföldi kisebb városok köztisztaság ügyét fogja tanulmányozni.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület ez évi rendes közgyűlést Csoorbatón e hó 27. 28. napjain tartja meg.

— **Az őr.** Pényesen rácafol az ugynevezett uborka szeszóra Az őr 15-ik száma, amely majdnem a rendemlé kétszer akkora tartalommal jelent meg. Ez mar a központon való megjelenés okozta nagybővödés, amely meg fokozódni fog a tartalom különben ez: A nemzeti köyeletéről, Irta (Hb.) Megnyugvas. (Vers.) Irta Kordina Lilly, A kulcs Irta H. Szodorényi Anikó Excelesior! Láng A, József Mesék nyagoknak. A világ vége. Szabath beregő. (Vers.) Irta Heine Henrik Fordította Paragó József. A miről beszélnek A tisztessége Irta Benedek László. Az első évfordulón. (Vers) Irta Ilaraszthy Lajos, Ostor. Még egyszer a Hungaró-áros. Irta Adrien. Teher nélkül. Irta Széptaludó Ö. Ferenc, Rigi dal. (Vers.) Irta Vékny Pál, Tollhogyról. Ötvenhét év. — A pragai egyetem öröme. — Nagy Bórosny Miklós. — A sajtószabadság. — Trembrandt. — A Sajtó hienái. — A mi jövedelmeink. — A oszarmadár. — A kabaret mérlege. — A priznie. — Ons Vilhulmine. — Milliomos bínsók. — Duse — anyó. — A lissai csata. — Ki akar hóler lenni? Kovácspetaki levél, Irta B L Az őr Pánsláv asszonyok a kiraly unokájánál. — Terjed a pánszlávizmus. — A nemzetiség. — Dom és Magyar ház. — A mosoi alapszabályok. — A pánszlávizmus ellen. — A Katolicek Noviny neveltozása. — Polti Mihály mandátuma — Párluzam. — Jugenfeld Karoly. — A pánszlávizmus fokai. — Szállás egy totnak — A nemzetiség vakációja. — Rózsahyegen még nem enedes minden. — A Tátra magyarozásba ellen. — Békés — nem bécés. — A pánszlavok az — Urštenhe. — Irókrol könyvekről. Jasi Oszkari: Művészet és erkölcs. — Harman — A szocializmus története és tanítása Széptaludó Örlössy Ferenc meglalt. — Keller István: A polgári iskola feladata — Láng A, József új köteté — II. Rakoci Ferenc és Sáros-vármegye. — Új könyvek. — Lupszemle. Művészet. Színház. Egy foryas ötlet. — Zene. — Fenyképzet Sport. A nyári loversenyek. — Bács — ügő versenyeink. Az őr postaja. Hirdetések. Az élenk lap negyedevre csak 2 korona. Mulatványismót szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest V. Nador-utca 16

A közönség köréből.

Selmecebánya, 1906. augusztus 4-én

Tiszteelt Szerkesztő Ur!

A korecsmát és pálnka méréseket éjjel 11 órakor be kell csukni, hogy a vendégek a többi lakosok nyugalmát ne zavargják. A lármozó ifjúságot éjjeli esendlibáborítás miatt megbírságozzák, de a kutyák tetszésük szerint ügathatnak, üvöltöhetnek és vonyithatnak. Azt mondja a rendőrség azoknak nem lehet parancsolni. Helyes. De az eb tulajdonosát bizony meg lehet büntetni, ha a kutya a szomszédok álmát megzavargja. Az ilyen büntetésekkel szép pénz lehetne összeharócsolni — tesszem fel az uszoda helyreállítására. Én mindjárt ajánlatok egynehány kutyát a rendőrség szives figyelmébe u. m. özv. Ekkertné urnó házában, Baumerth Dánielében és Zlinszky kisasszonyában. Fialat koromban kénytelen voltam oláh faluban meghálni. Ott a kutyák majdnem akkora üvöltést rendeztek mint dícső városunk alsó vagyis Duák Ferenc-utcájában.

Éjjeli kinomban már sokszorj gondoltam, vajjon Budaposten szabad-e kutya éjjelre kizárni, hogy a holdat ugathassa kénye-kedve szerint? Azt hiszen nem, mert igaz van, nálunk azonban csak a pótdó van városi mértékkel szabva, a kényelem, a rend ellenben falusi. Kihajja az eb tulajdonosa az ő kedves dögét, hadd keressen éjjel

valami enni valót és ugassa ki magát, szegényke.

Kedves barátom! hiszen te is a helybeni rendőrség irányítóhoz tartozol, kérlek teremtésig egy kis kutya rendet.

Igaz hived
Herrmann Emil.

NYILT-TÉR.

É rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerk.

Nagyon alkalmas utazóknak. — Nékülözhetetlen rövid használat után. Fertőtlenítő hatáság által megvizsgálva Attest Bécs, 1887. július 3.

Kalodoni
nélkülözhetetlen

fog-crème.

A fogak tisztán tartásához fogviz nem elegendő. — Eltváltozása a foghús körül akaratlanul képződő ártalmas anyag, csakis mechanikai tisztítással egyesített egy felmosás és antiszeptikus hatással bíró fog-Crème-el elérhető. A „KALODONI” használata az összes kulturállomókban a leghatásosabbnak bebizonyult.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.
1906. évi július hó 21-től augusztus hó 11-ig.

Születés.

- Sziago Márton, Simko Jozsefn leány Selmecebánya
- Medvid János, Prokai Anna " "
- Eckstein József, Taitiham Anna fiu " "
- Kabancsics János, Chovancez Zsuzsanna leány Selmecebánya
- Mito Lajos, Obert Matild leány Selmecebánya
- Prucherna József, Adamecz Teréz leány Selmecebánya
- Savold József, Gahn Antónia " "
- Antal János, Belovicki Anna " "
- Róth Gyula, Bambula Gizella fiu Selmecebánya
- Fényes János, Pis Ezsébet leány " "
- Murár János, Magyar Anna fiu " "
- Longauer János, Baeskor Iona fiu " "
- Neubauer Antal, Nies Anna " "
- Petrinecz András, Nemesok Anna leány Selmecebánya
- Kosztorecz János, Poljakovics Zsuzsanna fiu " "
- Laluch Antal, Szlezák Anna leány " "
- Czikraut Ignác, Hlavacek Róza fiu " "
- Czikraut Ignác, Hlavacek Róza " "
- Oravecz Péter, Rascko Jozefn leány " "
- Immerblum Dávid, Fischer Teréz " "
- Suták Alajos, Szvoboda Augustza fiu " "

Kihirdetés.

- Skrinár Ferenc, öz. Grnás Samuné Selmecebánya
- Madluska István, Uberrt Anna Selmecebánya

Házasság.

- Alföldi Mihály, Vagaday Cecília Selmecebánya
- Horniczky József Rusznayk Mária " "
- Nánásik János, Pittner Julia " "
- Szedlasiak András, öz. Schwarz Jánosné Selmecebánya
- Dr. Vallo János, Kudella Mária Selmecebánya
- Zágonyi Géza, Kaczalay Brigitta " "
- Orbán Károly, Szepesi Mária " "

Halálozás.

- Tollinger István 52 éves, tüdőgümők Selmecebánya
- Hancsek Imre 73 éves, szervi szivbaj " "
- Sziráni Irén 4 éves, hurutos tüdőlob " "
- Urszinyi Gyuláné 28 éves, tüdőgümőkör " "
- öz. Dovesiar Ferenéné 60 éves briget kor " "
- Szikoray Sándor 4 hónapos, hurutos tüdőlob " "
- Melts Antal 43 éves, háterginc soradás " "
- Osury Mária 6 hónapos, idült bélhurut " "
- öz. Csillik Ferenéné, 38 éves, tüdőgümőkör " "
- Hederer Maria 4 éves, tüdőgyulladás " "
- Chladni József 48 éves, szervi szivbaj " "
- Grets János 4 hónapos, gyermekaszály " "
- Priekop Istvánné 72 éves, aggkor " "
- id. Chrien Károlyné 62 éves, szervi szivbaj " "
- Donoval Gyula 6 hónapos, hurutos tüdőlob " "
- Zeffa Karoly 9 éves, vizebefulás " "
- Petrinecz Mária 1/2 óra gyengeség " "
- özv. Konyár Jánosné 64 éves, szervi szivbaj " "
- Pilkorn Emanuel 74 éves, aggkor " "
- Knobloch Jakab 74 éves, szervi szivbaj " "

5704 sz. 1906.

Hirdetmény.

Utalással a m. kir. földmívelésügyi miniszter 39508 sz. rendeletére értesítem a t. c. közbiznóget, hogy azon oklevéllel nem bíró gazdatisztek részére, kik a birtokos és a gazdatisztek közti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1900 évi XXVII. t.-c. életpeltekör már bizonyos idő óta szolgálatában állottak és megfelelő gyakorlati képzettségüket igazolni tudják, újabb tanfolyamot rendszeresített a gyakorlati vizsga letetésére.

Ezen tanfolyam az 1906—1907 évi téli idényben fog megtartatni jelesíti az 1904 évi 46001 sz. rendelettel kiadott szabályzat értelmében, mely utóbbi a jegyzői hivatalban bárki által megtekinthető.

Selmecebányán, 1906. évi augusztus hó 5-én
Sztinyai József,
kir. tanácsos, polgármester

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a hegybányai m. kir. bányahivatal tekintettel arra, hogy a szárazság ami miatt az András-akna körül lakók a Klingertárai tó vizét használják ivásra és főzésre, — a Klingertárai tóban való fürdést és mosást bizonytalan időre betiltotta.

Selmecebánya, 1906. aug. 10.

Kuti István,
ralkapitány.

3386 szám. számvvevőség. 1906.

Hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy a folyó évi — fegyver adó kivétési lajstromok az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóságunk érvényesítési záradékával ellátva a városi adóhivatalnál folyó évi augusztus hó 9-től folyó évi augusztus hó 17-ig terjedő nyolc napi közszemlére kitétetnek azon figyelmeztetéssel, hogy az adókötelesek netáni ielszólamlásaiikat megtegyék és pedig:

a) azon adózók, kik a fentírtintett kivétési lajstromban tárgyalat adónemmel már a mult évben voltak megrovra, a lajstrom kitételének napját;

b) azon adózók, kik a kivétési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatlak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt közvellenül az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóság-hoz annál is inkább nyujtsák be, mert ezen határidőn túl oda beérkezett felszólamlásai az 1883. évi XLIV. törvényeikk értelmében mint figyelembe nem vehetők, egyszerűen visszautasítatnak.

Selmecebányán, 1906. aug. hó 8-án.

Városi adóhivatal.

H I R D E T É S E K.

Jutányos árak!

ELITE KERT!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy folyó évi augusztus hó 1-től a

STEINGRUBENI ELITE KERT

üzletvezetőséget átvettem és azt folyó hó 12-én megnyitom. Ez alkalommal ezuton is kérem a nagyrabecsült közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel
LUPTAK KÁROLY.

ELITE KERT!

Pontos kiszolgálás!

MEGHÍVÓ.

A „Selmeel Népbank Részvénytársaság”
1906. évi augusztus 17-én d. u. 3 órakor
az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart. és erre a t. részvényeseket tiszte-
lettel meghívja.

- A közgyűlési tárgysorozat:**
1. Közgyűlési elnök a jegyző, valamint három hitelesítő, részvényesnek megválasztása.
 2. A megválasztások vizsgálatáról szóló jelentés.
 3. Igazgató helyettes választása, 1909 évi rendes közgyűlésig.
 4. Esetleges indítványok.
- Selmecebányán, 1906. évi augusztus hó 3-án.
Sztinyai József igazgató.

400 mm. szalonna

fehér sós, esontnélküli, szép tiszta, pórkölt bőrt, bármínő részletekben kg-ja	136
Zsírak való szalonna, sóítalan, friss vágású	144
Füstölt vastag szalonna	144
" vékony "	144
Debreceni paprikás szalonna	160
Füstölt kolbász serlés húsból, azonnal ehető v főzni való	184
Pácolt fokhagymás paprikás szalonna.	200
Pácolt borsos sonka, karmondíll, oldalas	—
Pácolt sovány, szalonna nélküli sonka, karmondíll, oldalas	160

A fenti árak szállító levele és esomagolása ingyen.

Elsőrendű *húsziszir* kg-ja
 148 |

Hozzá szelencék: 5 kg-os 120, 10 kg-os 150, 25 kg-os 300 f 100—200 kg. vételnél ingyen hordó.

Tormás virsli párja 10 f, 50 pár vételnél 8 f. Szálfaládó darabja 10 f, 50 pár vételnél 8 f.

— Az árak fillérekben értendőek. —

Árúim árai, melyek gyakran változóak, e helyen minden számban „400 mm. szalonna” cím alatt találhatók.
Szállítva

Balczár Lajos kiviteli üzlete Nyiregyháza
Telefon 134. sz. Sürgönycim: Balczár hentes Nyiregyháza.

6 NAP
ALATT
AMERIKÁBA
személyszállítás
Kanadába és Argentinába

∴ kérjen utasítást ∴
levelező-lap is elég.

Falk és Jársa
magyar osztálya

HAMBURG
Roboisen 30. szám.

H Kronsteiner Károly BECS, III.1., Hauptstrasse 120. sz.
 Cs. k. osztr. szab. Magy. kir. szab.
Homlokzat-festékek.
 Viharmentes, készen oldható, épületek mázolására, 49 arnyalatban. Kilója 24 fillérről fejjebb.
 1 kiló elegendő 10 négyzetméternek kétszeri mázolására.

Mosható mázolások!

Ugyint zomán, homlokzat-festék, száraz- és lapidon-festék, pépmű, ötven arnyalatban. Vízben mosható. Egyszeri bevonsra fed. Színt nem hagya

Költségár négyszög méterenkint 5 fillér. Meglepő siker!
 Kimerítő prospektusok és mintalapok ingyen és bérmentve.

Fényképészeti gépek és kellékek

első és mindig friss minőségben (hitelképes egyéneknek részletesítésre is)

Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál Terasseon.

nélkül ne együnk levest.

SZÉNÁSY. és ÁRPÁD DMKE. MAGYAR RAJKÖRZŐI A LEGJOBBAK. Joerges A. özv. és fiánál.

Nincs többé iszákosság!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszivesse teszi az iszákosnak a szesz italát. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt felesleg, testvér avagy gyermek egyáltalán, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtje mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki s sok ezer férfi a szegény és bostelenségtől meguntatt, kik később józan polgárak és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindezőknek kik kívánják, és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltaert szavatolunk. Magyarul levelezünk.

Egy cég az újságokban hirdetésekét közöltet, melyek szövege ami hirdetésünk pusztá utána; sőt nem éri be ezzel sem hanem utána az törvényes vedjegyünket is (palack és kez). Kétségteljesen a t. közönséget arra figyelmeztetni, hogy említett cég semminemű összeköttetésben sem áll velünk és hogy a por, melyet elad sem a valódi, világhírű Cozapor.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, LONDON 427 (Anglia)
 Levélk 25 tel. lapok 10 fillérről bérmentesülendők.

Árverési hirdmény.

Matusovits Péterné szül. Murgács Aranka lipótújvári és Vitkay Imréné szül. Murgács Irma budapesti lakosok cenzel közírré teszik, hogy a kizárólagos tulajdonukat képező és a selmecebányai 1778. számú telekjegyzékben I. 1. t. sz. 244. hrszám alatt felvetett, Selmecebányán Akadémia-utca 19. sz. alatt fekvő emeletes bérházukat 1906. évi augusztus hó 16-ik napjának d. u. 4 órakor önkentes árverés alá bocsátják, mely árverésre eladó felek a venni szándékozókat cenzel meghívják. Az árverés a helyszínen Selmecebányán, Akadémia-utca 19. szám alatt fog megtartatni; az ingatlan kikiáltási ára 400.00 korona. Közlebbi feltételek megtudhatók Vörös Ferenc városi tb. főjegyző urnál Selmecebányán, vagy Nagy Aladár dr. ügyvédnél Budapesten, VII. Kerepesi-ut 40. sz.

Budapesten, 1906. évi július hó 15-én.

Matusovits Péterné és Vitkay Imréné.

Kiadó

egy 2 s egy 3 szobás utcai lakás az Ó-postán.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE BUDAPEST, IV. KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETÉ)

Fuggógyűj. 275 frt-tól
 Látható pálya 8 frt-tól
 Virmates ponyka és zsák.
 Összeállítható kertütor nagy választékban
 Lawn-Tennis kerítő háló (Függesztési álló szemekkel) Feketerő hátrányozva 12 mtr. 5 frt-tól
 Lawn-Tennis kerítő háló (Függesztési álló szemekkel) Feketerő hátrányozva 12 mtr. 5 frt-tól
 Győzőhinta szabályozható hátellen 3 frt-tól
 Kötél magass. 4-6 mtr. 6 frt
 Tornatermek berendezése és felszerelése
 Szartornák habberregészére
 Mindenemü kötélpari Prossa szálakénegegyől
 Teke baba és gyöly
 Összeállítható tamlásszék. Csúskos-vitorlavárosszalma dr. 3.360 frt-tól.
 Valódi angol Lawn-Tennis labda 12. 3 frt. 50. col.
 Valódi angol Racket 3 frt. col.

TELEFON: 15-56. (Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pntosan foganatosítatnak.) ALAPITATTOTT: 1878.

Valóban nagyszerű és elérhetetlen

«rovarirtó.»
 Csak palackban vegye.

Selmecebányán: Engel Zsigmond, Ernst Zsigmond, ifj. Marschalko Gyula, Weisz Ignác és Weisz Samu fűszerkereskedőknél.

Hodrusbányán: Kukucska József és Weisz Jakab fűszerkereskedőknél.

Ipolyvágyon: Berzezzler M., Bolner Pál, Dombó Karoly és Ramann Lajosné fűszerkereskedőknél.

Korponán: Blaskovics Lajos.
 Kőrömbányán: Freund Manó, Gazdik János, F. W. Horn, Klein Hermann és Ritter Leopold J. fűszerkereskedőknél.

"Facherlin"

